

Forslag til forespørgselsdebat om den grønlandske retsvæsenreform og opfølgningen heraf.

(Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Indenrigs- og Miljøministeren, Natur og Miljø)

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg indledningsvis takke medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen for at tage initiativ til en debat om en række helt centrale emner af stor betydning for befolkningen og samfundet som helhed.

Naalakkersuisut har løbende deltaget aktivt i opfølgningen af retsvæsenreformen, og har således søgt at varetage Grønlands interesser i de fora hvor det er muligt. Dette er sket gennem deltagelse i Rådet for Grønlands Retsvæsen samt gennem løbende møder mellem Naalakkersuisut og staten både på ministerniveau og på embedsmandsniveau.

Som forslagsstilleren fremhæver, er der en lang række områder der fortjener opmærksomhed fra Grønlands side også i fremtiden. Nogle områder er statslige anliggender hvor vi fra Grønlands side skal sikre at Grønland ikke bliver glemt. Andre områder er derimod noget vi selv skal tage en debat om her i landet. Et af de helt centrale emner der fortjener en grundig debat er hvordan vi forholder os til det faktum at en gruppe mennesker som har haft et ufrivilligt ophold i Danmark i mange år skal integreres i det grønlandske samfund igen. Et samfund som, for nogen af de mennesker der har afsonet deres foranstaltning i Danmark, har ændret sig betydeligt. Naalakkersuisut er af den opfattelse at vi som samfund har en pligt til også at tage vare på borgere der efter at have udstået deres foranstaltning skal ud i samfundet igen. Også selvom de er idømt en foranstaltning for meget alvorlige forbrydelser. Hele kriminalloven hviler på en grundtanke om resocialisering og det er vigtigt at fastholde denne tanke. Også i forhold til de personer der har afsonet deres foranstaltning i Anstalten ved Herstedvester.

Derfor er det vigtigt at de personer der idømt en foranstaltning får mulighed for at komme tilbage til en normal tilværelse i samfundet. For at sikre denne mulighed, og undgå tilbagefald til ny kriminalitet, er det helt afgørende at der i forbindelse med afsoning af en foranstaltning er gode muligheder for behandling af f.eks. misbrug og uddannelses tilbud. Naalakkersuisut er meget opmærksom på denne problematik. Både i forhold til de eksisterende anstalter i Grønland og i forhold til den nye anstalt der skal bygges i Nuuk. Naalakkersuisut har derfor også løbende påpeget at Kriminalforsorgen i Grønland skal tage dette ansvar alvorligt og sikre tidsvarende forhold for de indsatte og velkvalificeret personale.

Opførelse af den nye anstalt i Nuuk, herunder afklaring af snitfladeproblematikker mellem staten og selvstyret i forhold til afholdelse af byggemodningsomkostninger, ydelser fra sundhedsvæsenet samt det sociale område, er områder som er højt prioriteret i øjeblikket. Det er af helt afgørende betydning at opførelsen af den nye anstalt og hjemtagelsen af de dømte der er nedsendt til Danmark, sker på et solidt grundlag, og Naalakkersuisut er derfor meget enig i, at en hjemtagelse skal forberedes grundigt. Naalakkersuisut har derfor nedsat en tværdepartemental arbejdsgruppe der skal varetage opgaven i forhold til de dele selvstyret har ansvar for. Samtidig er det dog vigtigt at være opmærksom på, at ansvaret for en ny anstalt er statsligt.

Naalakkersuisut har noteret sig at man fra kriminalforsorgens side påregnede, at ventelisterne til anstalterne ville stige, som følge af at den midlertidige anstalt i Kangerlussuaq lukkede. Det er i sig selv ikke så underligt men alligevel meget beklageligt. Både for de dømte men også for ofrene. Naalakkersuisut vil derfor tage spørgsmålet op med den danske regering ved førstkomende lejlighed.

Et andet centralt område for retsreformen var en forbedring af kredsdommernes arbejdsvilkår og forsvarernes uddannelsesniveau. Naalakkersuisut er meget tilfreds med at der er gennemført uddannelser af kredsdommerne og forsvarerne samt at forsvarerne har fået deres egen forening som også er repræsenteret i Rådet for Grønlands Retsvæsen. Det er derfor beklageligt, at den ønskede retskredsreform, som ville give kredsdommerne bedre arbejdsforhold, er sat i bero. Naalakkersuisut har beklaget dette overfor den danske regering og vil løbende følge op på denne sag. Et velfungerende domstolssystem er en væsentlig faktor for udviklingen af samfundet. Og det er særdeles utilfredsstillende at sagsbehandlingstiden er så lang ved kredsretterne.

Som forslagsstilleren også gør opmærksom på var konfliktmægling et område man i Inatsisartut ønskede indført i loven. Til dato er der ikke sat et forsøg med konfliktmægling i gang men emnet har været drøftet i Rådet for Grønlands Retsvæsen som har nedsat en analysegruppe der skal komme med et forslag til en model for Grønland. Det er et emne der skal drøftes på næste møde i Rådet for Grønlands Retsvæsen i maj måned. Det er i den forbindelse afgørende at der bliver tale om en model der passer til det grønlandske samfund, og dermed ikke nødvendigvis en kopi af den model man har brugt i Danmark.

Naalakkersuisut har noteret sig at forslagsstilleren specifikt påpeger en mangel på kommune-fogeder. Naalakkersuisut er enig i, at også mindre og små byer og bygder skal have politimæssig betjening, og derfor vil Naalakkersuisut i den kommende tid rejse spørgsmålet overfor staten.

Naalakkersuisut ser frem til den kommende debat om de helt centrale emner.